

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

II. ÚS 518/2014-14

Ústavný súd Slovenskej republiky na neverejnom zasadnutí 11. septembra 2014 v senáte zloženom z predsedu Ladislava Orosza (sudca spravodajca), zo sudkyne Ľudmily Gajdošíkovej a sudcu Sergeja Kohuta predbežne prerokoval sťažnosť Ľ. K., zastúpeného Advokátskou kanceláriou Hovan, Hospúdko, s. r. o., Ing. Kožucha 1, Spišská Nová Ves, konajúcou prostredníctvom konateľ a advokáta JUDr. Pavla Hovana, ktorou namieta porušenie svojho základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietáhov podľa čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky a práva na prejednanie svojej záležitosti v primeranej lehote podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd postupom Krajského súdu v Košiciach v konaní vedenom pod sp. zn. 1 Co 64/2012, a takto

r o z h o d o l :

Sťažnosť Ľ. K. o d m i e t a ako zjavne neopodstatnenú.

O d ô v o d n e n i e :

I.

Ústavnému súdu Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“) bola 8. júla 2014 doručená sťažnosť Ľ. K. (ďalej len „sťažovateľ“), zastúpeného Advokátskou kanceláriou

Hovan, Hospůdka, s. r. o., Ing. Kožucha 1, Spišská Nová Ves, konajúcou prostredníctvom konateľa a advokáta JUDr. Pavla Hovana, ktorou namieta porušenie svojho základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietáhov podľa čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“) a práva na prejednanie svojej záležitosti v primeranej lehote podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „dohovor“) postupom Krajského súdu v Košiciach (ďalej len „krajský súd“) v konaní vedenom pod sp. zn. 1 Co 64/2012 (ďalej aj „namietané konanie“).

Sťažovateľ v sťažnosti okrem iného uvádza: „... *Okresný súd Košice II. rozsudkom sp. zn. 13 C/418/2003-638, rozhodol o povinnosti žalovaného zaplatiť sumu vo výške 248.954,39 € titulom sťaženia spoločenského uplatnenia do 30 dní od právoplatnosti rozsudku. V prevyšujúcej časti súd žalobu zamietol a zároveň zaviazal žalovaného k zaplateniu náhrady trov konania vo výške 10.227,68 € k rukám žalobcu a sumu 6.886,51 € na účet advokátskej kancelárie. Okresný súd Košice II. následne vydal opravné uznesenie, ktorým upravil výrok v časti o povinnosti zaplatiť žalobcovi tak, že sumu určil na čiastku 248.954,39 € titulom sťaženia spoločenského uplatnenia.*

Proti tomuto rozsudku sťažovateľ aj vedľajšia účastníčka podali odvolanie. Krajský súd v Košiciach v konaní sp. zn. 1 Co 64/2012-691, zmenil rozsudok v spojení s opravným uznesením zo dňa 07. 12. 2011 tak, že žalovaný je povinný zaplatiť žalobcovi 74.437,36 €, nahradiť trovy prvostupňového konania vo výške 13.331,06 €. V prevyšujúcej časti súd žalobu zamietol.

Proti výroku rozsudku odvolacieho súdu, ktorým bola žaloba vo zvyšku zamietnutá a proti výroku o trovách konania podal sťažovateľ dovolanie. O dovolaní rozhodol Najvyšší súd Slovenskej republiky uznesením zo dňa 17. 07. 2013, sp. zn. 7 Cdo 55/2013-730, rozhodol, že rozsudok Krajského súdu v Košiciach zo dňa 17. 10. 2012, sp. zn. 1 Co/64/2012 vo výroku, ktorým bol zmenený rozsudok Okresného súdu Košice II zo dňa 07. 12. 2011, sp. zn. 13 C 418/2003-638, v spojení s opravným uznesením z toho istého dňa, o uložení povinnosti žalovanému zaplatiť žalobcovi sumu nad 74.437,36 € tak, že žaloba sa zamietla, a vo výroku o trovách prvostupňového konania, zrušuje a vec v rozsahu zrušenia mu vracia na ďalšie konanie.

Krajský súd v Košiciach bol od uznesenia Najvyššieho súdu Slovenskej republiky zo dňa 17. 07. 2013, sp. zn. 7 Cdo 55/2013-730, ktorým mu vec bola vrátená, nečinný viac ako desať mesiacov... Dňa 25. 04. 2014 bola v zmysle § 62 ods. 1 zákona č. 757/2004 Z. z. o súdoch podaná sťažnosť na prieťahy v súdnom konaní vedenom na Krajskom súde v Košiciach pod sp. zn. 1 Co/64/2012.“

Podľa názoru sťažovateľa „v predmetnom občianskoprávnom súdnom konaní nemožno hodnotiť postup súdu v posudzovanej veci ako postup, ktorý by zodpovedal právu na prerokovanie veci bez zbytočných prieťahov priznaného Ústavou Slovenskej republiky a príslušným ustanoveniam Občianskeho súdneho poriadku, ktorých aplikácia je nevyhnutným predpokladom spoločensky efektívneho, t. j. rýchleho a účinného poskytnutia právnej ochrany“.

Sťažovateľ ďalej poukázal na skutočnosť, že „predmetná právna vec týkajúca sa náhrady škody na zdraví nie je právoplatne skončená od roku 2003, kedy bola dňa 09. 12. 2003 podaná žaloba na Okresný súd Košice II. Sťažovateľ svojim konaním nezdržiaval priebeh konania, ale bola to nečinnosť súdu, ktorá viedla k prieťahom v danom súdnom konaní.

Z dôvodu, že prieťahy v konaní zapríčinené súdom spôsobujú trvalý stav právnej neistoty, ktorý trvá už od roku 2003, v dôsledku čoho sťažovateľ utrpel nemajetkovú ujmu vyplývajúcu z neprimeranej dĺžky konania, ako aj z dôvodu frustrácie a utrpenia z preťahovanej dĺžky konania, si sťažovateľ uplatňuje primerané finančné zadosťučinenie za porušenie práva na prerokovanie veci bez zbytočných prieťahov vo výške 8.000,- € (slovom: osemtisíc EUR).“.

Na základe skutočností uvedených v sťažnosti sa sťažovateľ domáha, aby ústavný súd nálezom takto rozhodol:

„1. Krajský súd v Košiciach v konaní vedenom pod sp. zn. 1 Co/64/2012 porušil právo L. K., aby sa jeho vec prerokovala bez zbytočných prieťahov, zaručené v čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky a právo na prerokovanie veci v primeranej lehote zakotvené v článku 6 ods. 1 vety prvej Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd.

2. *L. K. priznáva primerané finančné zadosťučinenie v sume vo výške 8.000,- € (slovom: osemtisíc EUR), ktoré je Krajský súd v Košiciach povinný vyplatiť jej do dvoch mesiacov od právoplatnosti tohto nálezu.*

3. *L. K. priznáva náhradu trov právneho zastúpenia, ktoré je Krajský súd v Košiciach povinný vyplatiť na účet právneho zástupcu JUDr. Pavla Hovana do dvoch mesiacov od právoplatnosti nálezu.*“

II.

Podľa čl. 127 ods. 1 ústavy ústavný súd rozhoduje o sťažnostiach fyzických osôb alebo právnických osôb, ak namietajú porušenie svojich základných práv alebo slobôd, alebo ľudských práv a základných slobôd vyplývajúcich z medzinárodnej zmluvy, ktorú Slovenská republika ratifikovala a bola vyhlásená spôsobom ustanoveným zákonom, ak o ochrane týchto práv a slobôd nerozhoduje iný súd.

Ústavný súd návrh na začatie konania predbežne prerokuje podľa § 25 ods. 1 zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 38/1993 Z. z. o organizácii Ústavného súdu Slovenskej republiky, o konaní pred ním a o postavení jeho sudcov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“) na neverejnom zasadnutí bez prítomnosti navrhovateľa a zisťuje, či nie sú dôvody na odmietnutie návrhu podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde.

Podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde môže ústavný súd na predbežnom prerokovaní odmietnuť uznesením bez ústneho pojednávania návrhy, na ktorých prerokovanie nemá právomoc, návrhy, ktoré nemajú náležitosti predpísané zákonom, neprípustné návrhy alebo návrhy podané niekým zjavne neoprávneným, ako aj návrhy podané oneskorene. Ústavný súd môže odmietnuť aj návrh, ktorý je zjavne neopodstatnený. Ak ústavný súd navrhovateľa na také nedostatky upozornil, uznesenie sa nemusí odôvodniť.

Z § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde vyplýva, že úlohou ústavného súdu pri predbežnom prerokovaní sťažnosti je tiež posúdiť, či táto nie je zjavne neopodstatnená.

V súlade s konštantnou judikatúrou ústavného súdu o zjavne neopodstatnenú sťažnosť ide predovšetkým vtedy, keď namietaným postupom alebo namietaným rozhodnutím príslušného orgánu verejnej moci nemohlo dôjsť k porušeniu základného práva alebo slobody, ktoré označil sťažovateľ, a to buď pre nedostatok príčinnej súvislosti medzi označeným postupom alebo rozhodnutím príslušného orgánu verejnej moci a základným právom alebo slobodou, porušenie ktorých sa namietalo, alebo aj vtedy, ak v konaní pred orgánom verejnej moci vznikne procesná situácia alebo procesný stav, ktoré vylučujú, aby tento orgán porušoval uvedené základné právo, pretože uvedená situácia alebo stav takúto možnosť reálne nepripúšťajú (IV. ÚS 16/04, II. ÚS 1/05, II. ÚS 20/05, IV. ÚS 55/05, IV. ÚS 288/05). Za zjavne neopodstatnenú sťažnosť preto možno považovať takú, pri predbežnom prerokovaní ktorej ústavný súd nezistil žiadnu možnosť porušenia označeného základného práva alebo slobody, reálnosť ktorej by mohol posúdiť po jej prijatí na ďalšie konanie (I. ÚS 66/98, tiež napr. I. ÚS 4/00, II. ÚS 101/03, IV. ÚS 136/05, III. ÚS 198/07).

Sťažovateľ namieta, že postupom krajského súdu v konaní vedenom pod sp. zn. 1 Co 64/2012 došlo k porušeniu jeho základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietáhov podľa čl. 48 ods. 2 ústavy a práva na prejednanie jeho záležitosti v primeranej lehote podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru.

Podľa čl. 48 ods. 2 ústavy každý má právo, aby sa jeho vec verejne prerokovala bez zbytočných prietáhov.

Podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru každý má právo na to, aby jeho záležitosť bola spravodlivo, verejne a v primeranej lehote prejednaná.

Ústavný súd si pri výklade základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietáhov osvojil judikatúru Európskeho súdu pre ľudské práva k čl. 6 ods. 1 dohovoru, pokiaľ ide o právo na prejednanie záležitosti v primeranej lehote, preto v obsahu týchto práv nemožno vidieť zásadnú odlišnosť (napr. II. ÚS 55/98).

Účelom základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietáhov je odstránenie stavu právnej neistoty, v ktorej sa nachádza osoba domáhajúca sa rozhodnutia štátneho orgánu. Samotným prerokovaním veci na súde alebo na inom štátnom orgáne sa právna neistota neodstráni. K vytvoreniu želateľného stavu, t. j. stavu právnej istoty dochádza v zásade až právoplatným rozhodnutím súdu alebo štátneho orgánu. Preto na naplnenie základného práva podľa čl. 48 ods. 2 ústavy nestačí, aby štátne orgány vec prerokovali, prípadne vykonali rôzne úkony bez ohľadu na ich počet (napr. I. ÚS 10/98, III. ÚS 224/05).

Podľa ustálenej judikatúry ústavného súdu (napr. IV. ÚS 102/05, II. ÚS 387/06) sa ochrana základnému právu podľa čl. 48 ods. 2 ústavy poskytuje v konaní pred ústavným súdom len vtedy, ak v čase uplatnenia tejto ochrany porušovanie tohto základného práva označenými orgánmi verejnej moci (v tomto prípade krajským súdom) ešte mohlo trvať. Ak v čase, keď sťažnosť bola doručená ústavnému súdu, už nemohlo dochádzať k namietanému porušovaniu označeného základného práva postupom krajského súdu, ústavný súd sťažnosť zásadne odmietne ako zjavne neopodstatnenú (§ 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde).

V nadväznosti na uvedený právny názor ústavný súd poukazuje na skutočnosť, že jednou zo základných pojmových náležitostí sťažnosti podľa čl. 127 ústavy je to, že musí smerovať proti aktuálnemu a trvajúcej zásahu orgánov verejnej moci do základných práv sťažovateľa. Uvedený názor vychádza zo skutočnosti, že táto sťažnosť zohráva významnú preventívnu funkciu ako účinný prostriedok na to, aby sa predišlo zásahu do základných práv, a v prípade, že už k zásahu došlo a jeho účinky stále trvajú, aby sa v porušovaní týchto práv ďalej nepokračovalo (m. m. IV. ÚS 225/05, III. ÚS 317/05, II. ÚS 67/06).

Navyše, zjavná neopodstatnenosť sťažnosti, prostredníctvom ktorej sťažovateľ namieta porušenie svojho základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietáhov podľa čl. 48 ods. 2 ústavy, môže vyplývať aj z toho, že porušenie tohto základného práva sa namieta v takom konaní pred všeobecným súdom, v ktorom už príslušný súd meritórne

rozhodol pred podaním sťažnosti ústavnému súdu podľa čl. 127 ods. 1 ústavy (m. m. IV. ÚS 223/2010).

Ústavný súd v súvislosti s prípravou predbežného prerokovania sťažnosti zistil, že krajský súd rozhodol vo veci samej rozsudkom sp. zn. 1 Co 377/2013 z 11. júna 2014. Z uvedeného vyplýva, že v čase doručenia sťažnosti ústavnému súdu už krajský súd nemohol porušovať označené základné právo podľa ústavy a právo podľa dohovoru, keďže meritórne rozhodol pred podaním sťažnosti.

Na tomto základe ústavný súd sťažnosť sťažovateľa po predbežnom prerokovaní odmietol podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde ako zjavne neopodstatnenú.

Po odmietnutí sťažnosti bolo už bez právneho dôvodu zaoberať sa ďalšími návrhmi sťažovateľa.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 11. septembra 2014